



## REKOMENDACIJOS

**REKOMENDACIJOS STACIONARINES ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS  
PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ĮSTAIGŲ VADOVAMS DĖL MEDICINOS PSICHOLOGŲ  
DARBO ORGANIZAVIMO KARANTINO METU  
2020 04 01**

Stacionarias asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose (toliau – ASPĮ) dirbantys medicinos psichologai yra svarbi nemedikamentinio pacientų gydymo grandis, todėl rekomenduojama užtikrinti medicinos psichologų darbo tęstinumą.

Šiuo laikotarpiu svarbiausias tikslas yra maksimaliai sumažinti infekcijos plitimo riziką, todėl medicinos psichologo paslaugas pagal galimybes reikėtų organizuoti nuotoliniu būdu, teikiant jas iš namų arba psichologo darbo kabineto jei netrukdomai dirbti iš namų medicinos psichologas neturi sąlygų.

Mokslinių tyrimų duomenys rodo, kad nuotoliniu būdu teikiamos psichologinės paslaugos yra saugus ir veiksmingas būdas teikti emocinę paramą krizes, emocinius sunkumus išgyvenantiems asmenims, nerimo, depresijos, reakcijų į sunkų stresą ir kitų sutrikimų atvejais.

Nuotolinės konsultacijos gali būti vykdomos įvairiomis formomis: naudojant vaizdo priemones, telefonu, susirašinėjant žinutėmis ir elektroniniais laiškais. Siekiant veiksmingai organizuoti psichologinių paslaugų teikimą gydymo įstaigoje būtina užtikrinti nuotoliniam medicinos psichologo darbui būtinas sąlygas ir priemones.

Teikiant paslaugas, turi būti vadovaujamas Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos vadovo 2020 m. kovo 16 d. sprendimu Nr. V-387 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų darbo organizavimo paskelbus karantiną Lietuvos Respublikos teritorijoje“.

Stacionarines paslaugas teikiančioms ASPĮ, kuriose dirba psichologai rekomenduojama:

1. Medicinos psichologo darbą organizuoti nuotoliniu būdu (iš namų arba iš psichologo kabineto, jei netrukdomai dirbti iš namų medicinos psichologas neturi sąlygų). Gydymo įstaigos specialistų pasitarimuose, susirinkimuose, diskusijose, atvejų aptarimuose ir kitoje veikloje medicinos psichologas taip pat turėtų dalyvauti nuotoliniu būdu.

2. Užtikrinti, kad medicinos psichologas būtų aprūpintas nuotoliniam darbui reikalingomis priemonėmis: tam reikalingas kompiuteris, planšetė ar išmanusis telefonas su interneto prieiga bei saugiomis, konfidencialumą užtikrinančiomis, kompiuterinėmis programomis bendravimui internetu; vaizdo kamera; ausinės (jų nesant ir jei užtikrinamas patalpos, kurioje medicinos psichologas konsultuos pacientą, privatumas – garso kolonėlės); mikrofonas; nešiojamas telefonas su SIM kortele (teikti paslaugas telefonu). Turi būti suteiktos ryšio priemonės pacientams. Pageidautina, kad konsultacijos vyktų abiems pusėms naudojant vaizdo ir garso priemones, šių galimybių nesant arba pacientui pageidaujant, gali būti konsultuojama naudojant tik garso priemones arba susirašinėjimo būdu.

3. Išimtis, kai medicinos psichologas gali būti iškviestas teikti psichologines paslaugas klientams (pacientams ir personalui) tiesioginio kontakto būdu, būtina aptarti ir aprašyti darbo tvarkos karantino sąlygomis apraše. Tokiais atvejais privaloma užtikrinti medicinos psichologo ir jo kliento kontakto saugumą suteikiant visas reikalingas apsaugos priemones. Už darbą sveikatai pavojingose sąlygose konsultuojantys medicinos psichologai, kaip ir kiti specialistai, turėtų gauti papildomą atlygį.

4. Rekomenduojama prioritetinėmis medicinos psichologo darbo sritimis laikyti nuotolinį psichologinį konsultavimą ir emocinės paramos teikimą pacientams ir jų artimiesiems, taip pat įstaigos personalui (su darbu susijusiais klausimais). Karantino laikotarpiu medicinos psichologai gali įvairiais kitais būdais prisidėti prie psichologinės paramos ir pagalbos pacientams ir personalui (pvz., rengti aktualią psichologinio švietimo medžiagą, rekomendacijas ir pan.).

5. Užtikrinant pacientų ir personalo saugumą rekomenduojama karantino laikotarpiu atsisakyti psichologinio įvertinimo, nebent jis būtų neišvengiamai būtinas ir jį būtų įmanoma atlikti saugiai (nuotoliniu būdu arba naudojant apsaugos priemones).

6. Medicinos psichologo darbo laiką galima aptarti ir lanksčiai priderinti prie aktualių karantino laikotarpio poreikių, laikantis medicinos psichologo darbo sutartyje numatytų sąlygų.

7. Atsižvelgiant į galimybes, užtikrinti medicinos psichologo klientams kiek įmanoma privatesnę konsultavimo aplinką (atskira patalpa, garso sklaidimą mažinantis atstumas nuo kitų, širma ir pan.) ir konfidencialumą.

8. Medicinos psichologo dokumentacijos tvarkymą saugiai organizuoti nuotoliniu būdu arba atidėti vėlesniam laikotarpiui, jeigu tai nėra įmanoma.

9. Karantino metu sudaryti galimybę medicinos psichologams darbo metu nuotoliniu būdu dalyvauti supervizijose, intervizijose ir gauti profesionalų palaikymą.

*Rekomendacijas parengė:*

*prof. dr. Nida Žemaitienė, psichologė, Lietuvos psichologų sąjungos Krizių ir katastrofų psichologijos komiteto pirmininkė;*

*dr. Ieva Vaskelienė, medicinos psichologė, Lietuvos psichologų sąjungos Krizių ir katastrofų psichologijos komiteto narė;*

*Ieva Salialionė, medicinos psichologė, Lietuvos psichologų sąjungos Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto pirmininkė;*

*Valija Šap, psichologė, Lietuvos psichologų sąjungos prezidentė;*

*Sveikatos apsaugos ministerijos Psichikos sveikatos skyrius.*